

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**ASSEMBLÉE RÉUNIE DE LA
COMMISSION COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

SESSION ORDINAIRE 2022-2023

30 JUIN 2023

**PROPOSITION DE MODIFICATIONS DU
RÈGLEMENT**

(et du vade-mecum y annexé)

relative aux commissions délibératives

AMENDEMENTS

après rapport

Voir :

Documents du Parlement et de l'Assemblée réunie :

A-674/1 – B-142/1 – 2022/2023 : Proposition de modification du règlement

A-674/2 – B-142/2 – 2022/2023 : Rapport.

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

**VERENIGDE VERGADERING VAN
DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

GEWONE ZITTING 2022-2023

30 JUNI 2023

**VOORSTEL TOT WIJZIGINGEN VAN
HET REGLEMENT**

(en van het bijhorende vademecum)

met betrekking tot de overlegcommissies

AMENDEMENTEN

na verslag

Zie :

Stukken van het Parlement en de Verenigde Vergadering :

A-674/1 – B-142/1 – 2022/2023 : Voorstel tot wijziging van het reglement

A-674/2 – B-142/2 – 2022/2023 : Verslag.

N° 1 (de M. Pepijn KENNIS (NL))

Article 1er

Remplacer le point 1 du nouvel article 25/1 proposé par ce qui suit :

«Sur décision motivée du Conseil citoyen, le Parlement organise des commissions délibératives composées de députés invitant des citoyens tirés au sort, ci-après dénommées «commissions délibératives»».

JUSTIFICATION

L'amendement prévoit la création d'un Conseil citoyen de la Région de Bruxelles-Capitale s'inspirant du modèle mis en place par le Parlement de la Communauté germanophone. Il dispose que le Conseil citoyen décide de constituer une commission délibérative et motive cette décision, et que le Parlement l'organise.

Par ailleurs, afin de gagner la confiance des citoyens et de soutenir leur mobilisation et implication envers la démocratie participative, il y a lieu de leur garantir un environnement prévisible. La faculté du Parlement de ne pas organiser de commission délibérative est par conséquent supprimée.

NR. 1 (van de heer Pepijn KENNIS (NL))

Artikel 1

Punt 1 van het nieuwe voorgestelde artikel 25/1 vervangen door wat volgt:

“Op basis van een met redenen omkleed besluit van de burgerraad organiseert het parlement overlegcommissies bestaande uit parlementsleden die bij loting aangewezen burgers uitnodigen, hierna “overlegcommissie” genoemd.”.

VERANTWOORDING

Het amendement voorziet in de oprichting van een burgerraad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naar het model van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap. Het bepaalt dat de burgerraad beslist een overlegcommissie op te richten en dat het parlement deze organiseert. Dit besluit wordt gemotiveerd in amendement 2.

Om het vertrouwen van de burgers te winnen en hun mobilisatie en betrokkenheid bij de participatieve democratie te ondersteunen, is het bovendien noodzakelijk hun een voorspelbare omgeving te garanderen. De mogelijkheid voor het parlement om geen overlegcommissie te organiseren wordt daarom geschrapt.

N° 2 (de M. Pepijn KENNIS (NL))

Article 1er

Remplacer le point 2 du nouvel article 25/1 proposé par ce qui suit :

«2. Lors de chaque session parlementaire, deux dates butoirs auxquelles les suggestions doivent être analysées par le Conseil citoyen en vue de la constitution d'une commission délibérative, sont communiquées sur le site internet du Parlement et sur la plateforme en ligne démocratie.brussels, au moins trois mois à l'avance.

Le Conseil citoyen examine, lors de sa plus proche réunion suivant chaque date butoir:

- les suggestions citoyennes répondant aux conditions de validité et de recevabilité énumérées ci-après, adressées sous format papier ou électronique et ayant atteint le seuil des 1.000 signatures ou s'en approchant, déposées ou redéposées au cours des six derniers mois;
- les suggestions valides déposées au cours des six derniers mois par au moins un membre du Parlement/de l'Assemblée réunie;
- le cas échéant, les suggestions valides déposées par au moins un quart de ses membres.

Le Conseil citoyen décide, sur cette base, de la constitution d'une commission délibérative et de son thème. Il communique sa décision au Parlement. Le Parlement constitue alors une commission délibérative.

Si une ou plusieurs suggestions citoyennes approchent le seuil des 1.000 signatures, le Conseil citoyen peut reporter ce point à une réunion ultérieure.

Sont déclarées valides par le Bureau élargi, les suggestions citoyennes soutenues par au moins 100 personnes âgées de 16 ans accomplis et résidant dans la Région de Bruxelles-Capitale, qui remplissent les conditions suivantes :

- 1) la formulation ou le sujet de la suggestion citoyenne n'est manifestement pas offensant, grossier ou contraire aux libertés et droits fondamentaux;
- 2) la suggestion citoyenne vise une compétence de la Région de Bruxelles-Capitale ou de la Commission communautaire commune;

NR. 2 (van de heer Pepijn KENNIS (NL))

Artikel 1

Punt 2 van het nieuwe voorgestelde artikel 25/1 vervangen door wat volgt:

“2. Tijdens elke parlementaire zitting worden op de website van het parlement en op het onlineplatform democratie.brussels ten minste drie maanden van tevoren twee termijnen aangekondigd waarbinnen de burgerraad de suggesties moet analyseren met het oog op de instelling van een overlegcommissie.

Op de eerstvolgende vergadering na elke termijn onderzoekt de burgerraad:

- suggesties van burgers die voldoen aan de hieronder vermelde geldigheids- en ontvankelijkheidsvoorwaarden, die op papier of elektronisch zijn ingediend en de drempel van 1000 handtekeningen hebben gehaald of bijna hebben gehaald, en die tijdens de afgelopen zes maanden zijn ingediend of opnieuw zijn ingediend;
- geldige suggesties ingediend door ten minste één lid van het parlement/de Verenigde Vergadering in de loop van de laatste zes maanden;
- in voorkomend geval, geldige suggesties ingediend door ten minste een kwart van haar eigen leden.

Op basis hiervan beslist de burgerraad of er een overlegcommissie wordt opgericht en waarop deze zich moet richten. Hij deelt zijn beslissing mee aan het parlement. Het parlement stelt vervolgens een overlegcommissie in.

De burgerraad kan, indien een of meer burgervoorstellen de drempel van 1.000 handtekeningen naderen, dit punt uitstellen tot een latere vergadering.

De burgervoorstellen die door minstens 100 personen van tenminste 16 jaar oud en woonachtig in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gesteund worden en die aan de volgende voorwaarden voldoen, worden door het Bureau in uitgebreide samenstelling geldig verklaard:

- 1) de bewoordingen of het onderwerp van het burgervoorstel zijn duidelijk niet beledigend, onbeschoft of in strijd met de fundamentele vrijheden en rechten;
- 2) het burgervoorstel heeft betrekking op een bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;

- 3) la suggestion citoyenne n'est pas formulée comme une ou plusieurs questions fermées adressées à la commission délibérative mais plutôt comme un mandat en vue de débattre à propos d'une problématique générale.

Les suggestions citoyennes valides sont publiées sur la plateforme internet democratie.brussels et soumises à souscription afin de recueillir le nombre de signatures requis en vue de leur recevabilité, au maximum pendant une durée d'un an à dater de leur mise en ligne.

Sont déclarées recevables par le Bureau élargi, les suggestions citoyennes valides ayant atteint le seuil des 1.000 signatures de personnes âgées de 16 ans accomplis et résidant dans la Région de Bruxelles-Capitale.

Le Conseil citoyen motive de façon circonstanciée son choix de retenir ou non une ou plusieurs suggestions comme base à la constitution d'une commission délibérative et en informe les déposants avant que le Parlement ne publie la décision et sa motivation sur le site internet du Parlement et sur la plateforme en ligne democratie.brussels. Le procès-verbal de la réunion du Conseil citoyen consacrée au choix du thème et, pour le Parlement, le compte rendu intégral de la validation, constituent la motivation du choix opéré.

Les suggestions non retenues en vue d'une commission délibérative sont susceptibles de faire l'objet d'un réexamen ultérieur, à la demande expresse des déposants formulée avant la prochaine date butoir.

Moyennant la signature d'une clause de confidentialité conforme au règlement général sur la protection des données (RGPD), les membres du Parlement sont tous habilités à consulter les suggestions citoyennes déposées ainsi que la liste complète des signataires des suggestions déposées au format papier.».

JUSTIFICATION

Vu l'importance de la démocratie délibérative pour les citoyens, deux dates butoirs sont prévues lors de chaque session parlementaire. Le Parlement ouvre donc deux périodes de dépôt de suggestions citoyennes par session parlementaire.

L'amendement prévoit que la décision d'organiser une commission délibérative sur un thème précis est prise en toute autonomie par le Conseil citoyen. Celui-ci base sa décision sur les suggestions faites par les personnes suivantes: un nombre suffisant de Bruxellois, les membres du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale ou de l'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune, ou, si aucune suggestion citoyenne ou parlementaire n'est retenue, au moins un quart des membres du Conseil citoyen.

- 3) het burgervoorstel is niet geformuleerd als een of meer gesloten vragen aan de overlegcommissie maar eerder als een mandaat om over een algemeen probleem te debatteren.

De geldige burgervoorstellen worden gepubliceerd op het internetplatform democratie.brussels en gedurende maximaal 1 jaar te rekenen vanaf de online publicatie ervan opengesteld voor ondertekening teneinde het vereiste aantal handtekeningen te verzamelen om ontvankelijk te worden verklaard.

De geldige burgervoorstellen die de drempel van 1.000 handtekeningen hebben gehaald van personen van tenminste 16 jaar oud en woonachtig in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden door het Bureau in uitgebreide samenstelling ontvankelijk verklaard.

De burgerraad motiveert zijn beslissing om één of meerdere suggesties al dan niet te aanvaarden als basis voor de oprichting van een overlegcommissie uitvoerig en brengt de indieners op de hoogte voordat het parlement de beslissing en de motivering publiceert op de website van het parlement en op het online platform democratie.brussels. De notulen van de vergadering van de burgerraad over de keuze van het onderwerp, en voor het parlement het integraal verslag van de validatie, vormen de motivering van de gemaakte keuze.

Voorstellen die niet geselecteerd werden voor een overlegcommissie, kunnen later opnieuw in overweging worden genomen, op uitdrukkelijk verzoek van de indieners vóór de volgende indientermijn.

Middels de ondertekening van een vertrouwelijkheidsclausule overeenkomstig de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn alle parlementsleden gemachtigd om de ingediende burgervoorstellen en de volledige lijst van ondertekenaars van de op papier ingediende voorstellen te raadplegen.”.

VERANTWOORDING

Gezien het belang van de deliberatieve democratie voor burgers, worden er twee termijnen vastgesteld voor elke parlementaire zitting. Het parlement opent dus twee periodes voor het indienen van suggesties van burgers per parlementaire zitting.

Het amendement bepaalt dat de beslissing om een deliberatieve commissie over een bepaald onderwerp te organiseren autonoom wordt genomen door de burgerraad. Deze baseert haar beslissing op de suggesties van de volgende personen: een voldoende groot aantal Brusselaars, leden van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement of van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie of, indien geen enkele burger- of parlementaire suggestie wordt weerhouden, minstens een kwartier van de leden van de burgerraad.

Les suggestions citoyennes examinées par le Conseil citoyen doivent être déclarées valides et recevables par le Bureau élargi.

Une fois son choix opéré, le Conseil citoyen transmet sa décision de constitution d'une commission délibérative au Bureau élargi; celui-ci la transmet au Parlement, qui organise la commission.

Le Conseil citoyen doit motiver sa décision d'organiser une commission délibérative sur un thème précis. La décision et sa motivation sont publiées sur le site internet du Parlement et sur democratie.brussels.

Burgervoorstellen die door de burgerraad worden onderzocht, moeten geldig en ontvankelijk worden verklaard door het Bureau in uitgebreide samenstelling.

Als de burgerraad haar keuze heeft gemaakt, stuurt ze haar besluit om een overlegcommissie in te stellen door naar het Uitgebreid Bureau, dat het doorstuurt naar het parlement, dat de commissie organiseert.

De burgerraad moet haar besluit om een overlegcommissie over een specifiek onderwerp te organiseren motiveren. Het besluit en de motivering worden gepubliceerd op de website van het Parlement en op democratie.brussels.

N° 3 (de M. Pepijn KENNIS (NL))

Article 1er

Insérer, dans le point 9 du nouvel article 25/1 proposé, un nouveau point A) rédigé comme suit :

«A) Il est créé un Conseil citoyen constitué d'anciens participants aux commissions délibératives ou de citoyens ayant participé à un processus de démocratie délibérative ou participative qui répondent aux conditions visées au point 6 du présent article.

Les membres du Conseil citoyen sont tirés au sort parmi les personnes s'étant portées volontaires après un appel public à candidatures ou ayant répondu à l'invitation personnelle envoyée par le Parlement aux anciens participants des commissions délibératives.

Les membres sont nommés par le Parlement, après validation du Bureau élargi, pour une période qui ne peut excéder deux ans, sauf si une commission délibérative est en cours à l'issue de ce délai, auquel cas le mandat du Conseil citoyen est prolongé jusqu'au dépôt du rapport visé au point 14. Un membre du Conseil citoyen ne peut pas avoir de lien direct ou indirect avec un autre prestataire du Parlement intervenant au cours du processus.

Les Bureaux règlent de commun accord la prise en charge des frais de fonctionnement du Conseil citoyen.»

Le texte de l'actuel point 9 est inclus dans un nouveau point B).

JUSTIFICATION

L'amendement détaille la composition et les modalités d'installation du Conseil citoyen. Il est composé d'anciens participants aux commissions délibératives ou de citoyens ayant participé à un autre processus de démocratie délibérative ou participative. Ses membres sont tirés au sort parmi les personnes s'étant portées volontaires après un appel public à candidatures ou ayant répondu à l'invitation personnelle envoyée par le Parlement aux anciens participants des commissions délibératives. À l'instar des membres du comité d'accompagnement, les membres du Conseil citoyen sont nommés par le Parlement, sur proposition du Bureau élargi, pour la même période que le comité d'accompagnement. Comme pour le comité d'accompagnement, les membres du Conseil citoyen ne peuvent pas avoir de lien direct ou indirect avec un autre prestataire du Parlement intervenant au cours du processus, et doivent respecter les conditions de l'article 6. Les Bureaux règlent de commun accord la prise en charge des frais de fonctionnement du Conseil citoyen.

NR. 3 (van de heer Pepijn KENNIS (NL))

Artikel 1

In punt 9 van het nieuw voorgestelde artikel 25/1 een nieuw punt A) invoegen, luidend als volgt:

“A) Er wordt een Burgerraad opgericht die bestaat uit voormalige deelnemers aan overlegcommissies of burgers die hebben deelgenomen aan een proces van overlegdemocratie of van participatieve democratie en die voldoen aan de voorwaarden van punt 6 van dit artikel.

De leden van de burgerraad worden door loting gekozen uit degenen die zich na een openbare oproep tot kandidaatstelling hebben aangemeld of die hebben gereageerd op de persoonlijke uitnodiging van het parlement aan voormalige deelnemers aan overlegcommissies.

De leden worden na bekrachtiging door het Bureau in uitgebreide samenstelling door het parlement benoemd voor een periode van ten hoogste twee jaar, tenzij er aan het eind van deze periode een overlegcommissie aan de gang is, in welk geval het mandaat van de burgerraad wordt verlengd tot de indiening van het in punt 14 bedoelde verslag. Een lid van de burgerraad mag geen directe of indirecte band hebben met een andere dienstverlener van het parlement die bij het proces betrokken is.

De Bureaus komen overeen hoe de werkingskosten van de burgerraad worden gedekt;”

De tekst van het huidige punt 9 wordt inbegrepen in een nieuw punt B).

VERANTWOORDING

Het amendement beschrijft de samenstelling van de burgerraad en hoe deze moet worden opgericht. De raad bestaat uit voormalige deelnemers aan overleg-commissies of burgers die hebben deelgenomen aan een ander democratisch overleg- of participatieproces. De leden worden door het lot aangewezen uit degenen die zich na een openbare oproep tot kandidaatstelling hebben aangemeld of die hebben gereageerd op de persoonlijke uitnodiging van het Parlement aan voormalige deelnemers aan de overlegcommissies. Net als de leden van de begeleidingscomité, worden de leden van de burgerraad benoemd door het parlement, op aanbeveling van het Bureau in uitgebreide samenstelling, voor dezelfde periode als het begeleidingscomité. Net als bij het begeleidingscomité mogen de leden van de burgerraad geen directe of indirecte band hebben met een andere dienstverlener van het parlement die bij het proces betrokken is. De Bureaus komen overeen hoe de werkingskosten van de burgerraad worden gedekt.

L'amendement modifie également la numérotation de l'ancien article 9 en 9, B), étant donné l'ajout du nouveau point A) consacré au Conseil citoyen.

Ten slotte wijzigt het amendement de nummering van het oude artikel 9 in 9, B), met het oog op de toevoeging van het nieuwe punt A) over de burgerraad.

N° 4 (de M. Pepijn KENNIS (NL))

Article 1er

Remplacer l'alinéa 6 du point 9 du nouvel article 25/1 proposé par ce qui suit:

«Cette liste d'experts est éventuellement adaptée par le comité d'accompagnement compte tenu de cet échange de vues;».

JUSTIFICATION

L'amendement dispose que la liste d'un ou plusieurs experts thématiques est établie par le comité d'accompagnement à l'issue de l'échange de vues en commission permanente, sans devoir être soumise successivement au Bureau élargi et au Parlement/à l'Assemblée réunie, et ce afin de simplifier la procédure de désignation des experts thématiques et d'éviter une différence de procédure entre le Parlement et le Parlement francophone bruxellois.

NR. 4 (van de heer Pepijn KENNIS (NL))

Artikel 1

Het zesde lid van punt 9 van het nieuw voorgestelde artikel 25/1 vervangen door wat volgt:

“Deze lijst van deskundigen wordt eventueel aangepast door het begeleidingscomité op basis van deze gedachtewisseling;”

VERANTWOORDING

Het amendement bepaalt dat de lijst van een of meer thematische deskundigen door het begeleidingscomité wordt opgesteld na de gedachtewisseling in de vaste commissie, zonder achtereenvolgens te worden voorgelegd aan het Bureau in uitgebreide samenstelling en aan het parlement/de Verenigde Vergadering, teneinde de procedure voor de benoeming van thematische deskundigen te vereenvoudigen en een verschil in procedure tussen het parlement en het Parlement francophone bruxellois te vermijden.

N° 5 (de M. Pepijn KENNIS (NL))

Article 1er

Insérer, au point 10 du nouvel article 25/1 proposé, un nouveau point A) rédigé comme suit:

«A) Les missions du Conseil citoyen sont les suivantes:

- 1) décider de l'organisation par le Parlement d'une commission délibérative ainsi que du thème à traiter;
- 2) émettre des suggestions de thèmes en vue de commissions délibératives;
- 3) remettre un avis au comité d'accompagnement sur une éventuelle reformulation du thème d'une ou plusieurs suggestions;
- 4) remettre des avis et faire des propositions au comité d'accompagnement en ce qui concerne l'organisation et la tenue de la commission délibérative, notamment lorsque ce dernier remplit ses missions conformément au point B), 1) à 4);
- 5) remettre un avis au Bureau élargi lorsque, en fonction des besoins, ce dernier propose de confier d'autres tâches au comité d'accompagnement;
- 6) stimuler et évaluer le suivi apporté aux recommandations des commissions délibératives.»

Le texte de l'actuel point 10 est inclus dans un nouveau point B).

JUSTIFICATION

L'amendement précise les missions du Conseil citoyen concernant le choix des sujets à traiter dans l'année à venir, leur éventuelle reformulation par le comité d'accompagnement, l'organisation et la tenue des commissions délibératives, les tâches confiées par le Bureau élargi au comité d'accompagnement, l'évaluation du suivi apporté par le Parlement aux recommandations des commissions délibératives.

Il précise également que le Conseil citoyen, le Parlement, le Bureau élargi et le comité d'accompagnement travaillent en concertation.

L'amendement modifie la numérotation de l'ancien article 10 en 10, B), étant donné l'ajout du nouveau point A) consacré aux missions du Conseil citoyen.

NR. 5 (van de heer Pepijn KENNIS (NL))

Artikel 1

In punt 10 van het nieuw voorgestelde artikel 25/1 een nieuw punt A) invoegen, luidend als volgt:

“A) De opdrachten van de burgerraad zijn de volgende:

- 1) beslissen over de organisatie door het parlement van een overlegcommissie en beslissen over het te behandelen onderwerp;
- 2) suggesties doen voor onderwerpen van overlegcomités;
- 3) advies uitbrengen aan het begeleidingscomité over een eventuele herformulering van het thema van één of meer suggesties;
- 4) het geven van advies en het doen van voorstellen aan het begeleidingscomité inzake de organisatie en het houden van de overlegcommissie, in het bijzonder wanneer het begeleidingscomité zijn taken overeenkomstig punt B), 1) tot 4) uitoefent;
- 5) advies uitbrengen aan het Uitgebreid Bureau wanneer deze, naargelang de behoeften, voorstelt andere taken aan het begeleidingscomité toe te vertrouwen;
- 6) het stimuleren en evalueren van de opvolging van de aanbevelingen van de overlegcommissies.”

De tekst van het huidige punt 9 wordt inbegrepen in een nieuw punt B).

VERANTWOORDING

Het amendement preciseert de taken van de burgerraad met betrekking tot de keuze van de onderwerpen die het komende jaar moeten worden behandeld, de eventuele herformulering ervan door het begeleidingscomité, de organisatie en het houden van de overlegcommissies, de taken die door het Uitgebreid Bureau worden toevertrouwd aan het begeleidingscomité, de evaluatie van het gevolg dat het parlement geeft aan de aanbevelingen die voortvloeien uit de overlegcommissies.

Ook wordt bepaald dat de burgerraad, het parlement, het Bureau in uitgebreide samenstelling en het begeleidingscomité samenwerken.

Het amendement wijzigt de nummering van het oude artikel 10 in 10, B), gezien de toevoeging van het nieuwe punt A) over de taken van de burgerraad.

N° 6 (de M. Pepijn KENNIS (NL))

Article 1er

Remplacer le point 14 du nouvel article 25/1 proposé par ce qui suit:

«14. Un rapport est élaboré par un groupe de deux députés (dont l'un est issu de la majorité, l'autre de l'opposition) et de deux citoyens, assistés des services du Parlement. Ils sont tous les quatre tirés au sort parmi les volontaires, dans le respect de l'équilibre des genres.

Si, ensemble, 90 % au moins des citoyens et des députés présents s'expriment dans ce sens, un ou plusieurs postes de rapporteur peuvent faire l'objet d'un nouveau tirage au sort. Le cas échéant, la personne écartée est réputée ne plus figurer parmi les volontaires.

Le rapport contient notamment:

- 1) une description du mandat de la commission délibérative;
- 2) une synthèse des débats;
- 3) les propositions de recommandations rejetées et adoptées par les députés;
- 4) le résultat des votes pour chaque recommandation, nominatif pour les députés et de manière anonyme pour les citoyens;
- 5) en annexe, une synthèse des réponses à un questionnaire rempli de manière anonyme par chaque député et chaque citoyen tiré au sort à propos de la qualité de l'ensemble du processus délibératif;
- 6) en annexe, des statistiques relatives aux citoyens et aux députés ayant participé aux travaux de la commission délibérative.

Dans le rapport, les citoyens sont identifiés par leur prénom, ou par leur prénom et l'initiale de leur nom de famille s'ils ont marqué leur accord à ce propos lors de leur réponse positive à l'invitation à participer à la commission délibérative.

Le rapport est exposé aux participants de la commission délibérative et au Conseil citoyen.

Il est adopté conformément aux modalités prévues au point 13. La mission de la commission délibérative prend fin par le dépôt du rapport.»

NR. 6 (van de heer Pepijn KENNIS (NL))

Artikel 1

Punt 14 van het nieuwe artikel 25/1 wordt vervangen door de volgende tekst:

“14. Er wordt een verslag opgesteld door een groep van twee parlementsleden (een van de meerderheid, de andere van de oppositie) en twee burgers, daarbij geholpen door de diensten van het parlement. Ze worden alle vier bij loting aangeduid uit vrijwilligers met respect voor het evenwicht van genderuitdrukking.

Als, alles samen, ten minste 90% van de aanwezige burgers en parlementsleden zich in die zin uitspreekt, kunnen een of meer rapporteurs bij nieuwe loting worden aangewezen. In dat geval, wordt de afgewezen persoon verondersteld geen vrijwilliger meer te zijn.

Het verslag bevat in het bijzonder:

- 1) een beschrijving van het mandaat van de overlegcommissie;
- 2) een samenvatting van de debatten;
- 3) de door de parlementsleden aangenomen of geweigerde voorstellen van aanbevelingen;
- 4) het resultaat van de stemmingen voor elke aanbeveling, op naam voor de parlementsleden en anoniem voor de burgers;
- 5) als bijlage, een samenvatting van de antwoorden uit een door elk parlements lid en elke bij loting aangewezen burger anoniem ingevulde vragenlijst over de kwaliteit van het volledige overlegproces;
- 6) als bijlage, statistieken over de burgers en de parlementsleden die aan de werkzaamheden van de overlegcommissie hebben deelgenomen.

De burgers worden in het verslag aangeduid met hun voornaam, of met hun voornaam en de beginletter van hun familienaam indien zij daarmee instemmen wanneer zij positief reageren op de uitnodiging om deel te nemen aan de overlegcommissie.

Het verslag wordt voorgelegd aan de deelnemers aan de overlegcommissie en aan de burgerraad.

Het wordt aangenomen volgens de in punt 13 bedoelde nadere regel. De opdracht van de overlegcommissie eindigt met de indiening van het verslag.”

JUSTIFICATION

L'amendement apporte plusieurs modifications au point 14:

- afin de veiller à la diversité des points de vue, il prévoit que les deux députés chargés de la rédaction du rapport sont respectivement issus de la majorité et de l'opposition et que l'équilibre des genres est recherché lors de la désignation des quatre rapporteurs;
- afin de contribuer à la transparence des positions des députés et pour faciliter le suivi qui sera apporté par ceux-ci et le Parlement aux recommandations, il prévoit que le résultat des votes repris dans le rapport concernant chaque recommandation est indiqué de manière nominative pour chaque député et de manière anonyme pour les citoyens;
- afin de garantir que la qualité du processus fasse l'objet de l'évaluation la plus libre possible, il prévoit que le questionnaire d'évaluation est rempli de manière anonyme, tant par les citoyens que par les députés;
- afin d'encourager la participation active des députés aux travaux de la commission délibérative, il prévoit que les statistiques de présence des députés sont reprises dans les annexes du rapport;
- afin de pouvoir satisfaire tout souhait d'anonymat, la règle d'identification de l'identité des citoyens dans le rapport est celle de l'usage du prénom. Si lors de leur réponse favorable à l'invitation à participer (lors de leur inscription), ils indiquent vouloir être identifiés avec l'initiale de leur nom de famille, il en sera ainsi;
- le rapport est également exposé aux participants de la commission délibérative et au Conseil citoyen.

VERANTWOORDING

Het amendement brengt een aantal wijzigingen aan in punt 14:

- om een verscheidenheid van standpunten te waarborgen, wordt bepaald dat de twee parlementsleden die verantwoordelijk zijn voor het opstellen van het verslag respectievelijk uit de meerderheid en de oppositie afkomstig zijn en dat er gezocht wordt naar een evenwicht inzake genderuitdrukking bij de aanduiding van de vier rapporteurs;
- om bij te dragen tot de transparantie van de standpunten van de parlementsleden en om de follow-up van de aanbevelingen door de parlementsleden en het Parlement te vergemakkelijken, wordt bepaald dat de uitslag van de stemmingen die in het verslag over elke aanbeveling zijn opgenomen, met naam worden aangeduid voor elk parlements lid en anoniem zijn voor de burgers;
- om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het proces zo vrij mogelijk wordt beoordeeld, wordt de evaluatievragenlijst anoniem ingevuld door zowel burgers als parlementsleden;
- om de actieve deelname van de leden aan de werkzaamheden van de overleg-commissie aan te moedigen, wordt bepaald dat de aanwezigheidsstatistieken van de parlementsleden in de bijlagen bij het verslag worden opgenomen;
- om aan een eventuele wens van anonimiteit te kunnen voldoen, wordt voor de identificatie van de identiteit van de burgers in het verslag de regel gehanteerd dat voornamen worden gebruikt. Als zij aangeven dat zij met de beginletter van hun achternaam willen worden geïdentificeerd, wanneer zij positief reageren op de uitnodiging om deel te nemen (bij inschrijving), zal dit zo gebeuren;
- het verslag wordt ook voorgelegd aan de deelnemers aan de overlegcommissie en aan de burgerraad.

N° 7 (de M. Pepijn KENNIS (NL))

Article 1er

Remplacer l'alinéa 3 du point 15 du nouvel article 25/1 proposé par ce qui suit:

«Dans les six mois du dépôt du rapport, les suites, notamment législatives, qui ont été données aux recommandations font l'objet d'un rapport de suivi de la commission permanente concernée. Si une autre commission permanente a été saisie par le Bureau élargi, ce délai est prolongé de trois mois.

Chaque commission saisie est tenue d'apporter une suite législative à toute recommandation de la commission délibérative qui lui est transmise. Conformément à l'article 29.2 du règlement, elle rédige alors, pour chaque recommandation, une proposition d'ordonnance ou de résolution, et sans préjudice des articles 29.2, 48.7 et 122.2, du règlement, elle l'examine, la met aux voix et fait rapport à son sujet sans que le Parlement la prenne préalablement en considération.

Les choix de suivi apporté font l'objet d'une motivation circonstanciée de la commission. Si les deux tiers des membres de la commission concernée s'opposent à ce qu'un suivi législatif soit apporté à une recommandation, la commission transmet cette décision, accompagnée d'une motivation circonstanciée, au Bureau élargi et au Conseil citoyen.

Le Conseil citoyen réalise une évaluation du suivi apporté aux recommandations.

Le rapport de suivi est présenté par la commission permanente en réunion publique, tout comme l'évaluation du suivi par le Conseil citoyen. La date de cette réunion est annoncée sur le site internet du Parlement et la plateforme internet democratie.brussels et communiquée au Conseil citoyen et aux citoyens ayant participé aux séances de la commission délibérative. Ces derniers sont invités à cette réunion afin d'exprimer leur avis;».

JUSTIFICATION

Afin de renforcer la confiance des citoyens dans le travail qu'ils ont effectué de concert avec les parlementaires, il est important d'assurer un suivi législatif des travaux des commissions délibératives et des recommandations qu'elles formulent. À cette fin, l'amendement dispose que chaque recommandation doit faire l'objet d'un suivi législatif, conformément à l'article 29.2 du règlement qui prévoit que, sans préjudice des articles 48.7 et 122.2 du règlement, lorsque, dans une discussion, les commissions concluent à la nécessité de légiférer ou d'exprimer le point de vue du

NR. 7 (van de heer Pepijn KENNIS (NL))

Artikel 1

Het derde lid van punt 15 van het nieuwe voorgestelde artikel 25/1 vervangen door wat volgt:

“Binnen de zes maanden na de indiening van het verslag, wordt de opvolging, met inbegrip van de wetgevende initiatieven, die zijn gegeven aan de aanbevelingen opgenomen in een follow-up verslag van de betrokken vaste commissie. Als het Bureau in uitgebreide samenstelling heeft verwezen naar een andere vaste commissie, wordt die termijn verlengd met drie maanden.

Elke commissie waarnaar een aanbeveling is verwezen, is verplicht wetgevende initiatieven te ondernemen naar aanleiding van elke aanbevelingen van de overlegcommissie die haar wordt toegewezen. Overeenkomstig artikel 29.2, van het reglement stelt zij dan voor elke aanbeveling een voorstel tot ordonnantie of resolutie op en behandelt deze, onverminderd de artikelen 29.2, 48.7, en 122.2, van het Reglement, stemt erover brengt verslag uit zonder voorafgaande inoverwegingneming door het parlement.

De commissie motiveert haar keuze van de gekozen opvolging uitgebreid. Indien twee derde van de leden van de betrokken commissie bezwaar maakt tegen het opvolgen van een aanbeveling met een wetgevend initiatief, zendt de commissie deze beslissing, met uitvoerige motivering, naar het Uitgebreid Bureau en naar de Burgerraad.

De Burgerraad stelt een evaluatie op van de follow-up die aan de aanbevelingen is gegeven.

Het follow-upverslag wordt door de vaste commissie voorgesteld tijdens een openbare vergadering, alsook de evaluatie van de follow-up door de Burgerraad. De datum van die vergadering wordt bekendgemaakt op de website van het parlement en het internetplatform democratie.brussels en meegedeeld aan de Burgerraad en aan de burgers die aan de vergaderingen van de overlegcommissie hebben deelgenomen. Deze laatsten worden uitgenodigd op deze vergadering om hun mening te geven;”

VERANTWOORDING

Om het vertrouwen te versterken van de burgers in het werk dat zij samen met de parlementsleden hebben verricht, is het belangrijk ervoor te zorgen dat het werk van de overlegcommissies en de aanbevelingen die zij doen een wetgevend vervolg krijgen. Daartoe bepaalt het amendement dat elke aanbeveling het voorwerp moet uitmaken van een wetgevende follow-up, overeenkomstig artikel 29.2, van het reglement. Dat bepaalt dat de commissies, onverminderd de artikelen 48.7, en 122.2 van het reglement, wanneer zij tijdens een beraadslaging tot de

Parlement, elles peuvent rédiger elles-mêmes une proposition d'ordonnance ou de résolution, l'examiner, la mettre aux voix et faire rapport à son sujet sans que le Parlement la prenne préalablement en considération.

Si les deux tiers des membres de la commission concernée s'opposent à ce qu'un suivi législatif soit apporté à une recommandation, la commission transmet cette décision, accompagnée d'une motivation circonstanciée, au Bureau élargi et au Conseil citoyen.

Par ailleurs, l'amendement prévoit que le Conseil citoyen réalise une évaluation du suivi apporté aux recommandations et la présente en réunion publique, au même titre que le rapport de suivi présenté par la commission permanente. Par conséquent, les membres du Conseil citoyen sont également invités à la présentation du rapport de suivi.

conclusie komen dat wetgeving noodzakelijk is of dat het standpunt van het parlement naar voren moet worden gebracht, zelf een voorstel van ordonnantie of van resolutie kunnen opstellen, dit kunnen behandelen, in stemming brengen en hiervan verslag kunnen uitbrengen zonder voorafgaande inoverwegingneming door het parlement.

Indien twee derde van de leden van de betrokken commissie bezwaar maakt tegen het wetgevend opvolgen van een aanbeveling, zendt de commissie dit besluit, met uitvoerige motivering, naar het uitgebreid Bureau en naar de Burgerraad.

Bovendien wordt in het amendement bepaald dat de burgerraad een evaluatie opstelt van het gevolg dat aan de aanbevelingen is gegeven en deze tijdens een openbare vergadering presenteert, op dezelfde wijze als het follow-upverslag dat door de permanente commissie wordt gepresenteerd. De leden van de burgerraad worden daarom ook uitgenodigd voor de presentatie van het vervolverslag.

Pepijn KENNIS (NL)